

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 25. 6. 2004

Časová verzia predpisu účinná od: 20. 5.2016

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

377

ZÁKON

z 26. mája 2004

o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

- a) podmienky ochrany ľudí pred vznikom závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch, pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia,
- b) podmienky ochrany ľudí pred výrobkami, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak.

§ 2

Základné pojmy

(1) Nikotín sú alkaloidy nikotínového typu.

(2) Decht je surový bezvodý a beznikotínový kondenzát dymu.

(3) Oxid uhoľnatý je bezfarebný plyn bez vône a bez zápachu, ktorý vzniká pri nedokonalom spaľovaní organických látok a je obsiahnutý v plynnej fáze cigaretového dymu.

(4) Na účely tohto zákona

- a) tabakové výrobky sú výrobky podľa osobitného predpisu,¹⁾
- b) fajčiarenň je uzavretá a priamo vetrateľná miestnosť určená na fajčenie,
- c) fajčiarsky priestor je spravidla neuzavretý priestor, v ktorom je povolené fajčiť,
- d) škodlivé látky sú látky so škodlivým účinkom na ľudský organizmus nachádzajúce sa v tabakových výrobkoch alebo v ich dyme a dechte alebo vo výrobkoch, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak,
- e) uvádzanie tabakových výrobkov na trh zahŕňa ponúkание tabakových výrobkov na predaj, ich predaj alebo ponúkание na spotrebu, ich skladovanie alebo prepravu na potreby predaja,
- f) zložka je akákoľvek látka alebo akákoľvek zložka okrem tabakového listu a iných prírodných alebo nespracovaných častí tabakovej rastliny, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave

tabakového výrobku a naďalej je prítomná v hotovom výrobku, hoci aj v zmenenej forme, vrátane papiera, filtra, atramentov a lepidiel,

- g) spotrebiteľské balenie je akékoľvek jednotkové balenie tabakového výrobku, ktorý je určený na predaj pre spotrebiteľa,
- h) zariadenie spoločného stravovania je zariadenie, v ktorom sa poskytujú stravovacie služby spojené s podávaním pokrmov a nápojov,
- i) predajňa je vymedzený, uzavretý priestor, stály architektonický objekt určený na predaj tovaru spotrebiteľom,
- j) výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, sú všetky výrobky neobsahujúce tabak, ktorých spôsob užívania je fajčením,
- k) obchodný dom je vymedzený uzavretý priestor, stály architektonický objekt, ktorý tvorí súbor predajní alebo priestorov určených na poskytovanie služieb a predaj tovaru vrátane ostatných verejne prístupných priestorov,
- l) úradná budova je vymedzený uzavretý priestor, stály architektonický objekt, ktorý slúži alebo je určený na plnenie úloh orgánov verejnej moci,^{1aa)}
- m) pokrm je upravená potravinu určená na bezprostredné požívanie.

§ 6

Predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak

(1) Zakazuje sa predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak,

- a) v predajniach potravín okrem predajní, ktoré majú na predaj tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, vyčlenený samostatný priestor alebo stojan,
- b) v predajniach s tovarom určeným pre deti,
- c) v predškolských zariadeniach a na detských ihriskách, v základných školách, v stredných školách a v školských zariadeniach, na vysokých školách, v študentských domovoch,
- d) v zdravotníckych zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb vrátane stánkov, bufetov a iných predajných miest, ktoré sa nachádzajú v týchto zariadeniach,
- e) formou podomového predaja a zásielkového predaja.

(2) Zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

(3) Každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný odprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

(4) Zakazuje sa predaj tabakových výrobkov z automatov.

§ 7

Zákaz fajčenia

(1) Zakazuje sa fajčiť

- a) na verejných letiskách,^{2a)} v dráhových vozidlách verejnej osobnej dopravy,^{2aa)} vo vozidlách osobnej dopravy,^{2ab)} v priestoroch staníc a zastávok, v čakárňach, v prístreškoch a na zastávkach, na krytých nástupištiach a v uzavretých verejných priestoroch súvisiacich s touto dopravou určených pre cestujúcich, na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupišť,

- b) v zdravotníckych zariadeniach okrem fajčiarní, ktoré sú vyhradené na psychiatrických oddeleniach,
- c) v základných školách, v stredných školách a v školských zariadeniach, v predškolských zariadeniach a v priestoroch detských ihrísk,
- d) vo vysokých školách a v študentských domovoch,
- e) v zariadeniach sociálnych služieb okrem fajčiarní,
- f) v divadlách, kinách, na výstaviskách, v múzeách, galériách a iných kultúrnych zariadeniach, v športových zariadeniach a v predajniach,
- g) v
 - 1. úradných budovách okrem fajčiarní,
 - 2. obchodných domoch okrem priestorov v obchodných domoch, ktoré sú stavebne oddelené tak, aby škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, neprenikali do verejne prístupných priestorov obchodných domov a neznečisťovali verejne prístupné priestory obchodných domov,
- h) v zariadeniach spoločného stravovania okrem tých zariadení, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených najmenej 50 % z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov tak, aby do priestoru vyhradeného pre nefajčiarov neprenikali škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia,
- i) v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo,^{2b)}
- j) v priestoroch, v ktorých sú mladiství vo väzbe alebo v ktorých vykonávajú trest odňatia slobody.

(2) Zákaz fajčenia na pracoviskách ustanovuje osobitný predpis.³⁾

(3) Obec môže všeobecne záväzným nariadením obmedziť alebo zakázať fajčenie aj na iných verejne prístupných miestach.

§ 8

Povinnosti fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb

(1) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba sú povinné

- a) utvárať podmienky na zabezpečenie ochrany nefajčiarov pred vplyvom škodlivých látok z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak,
- b) zabezpečovať dodržiavanie zákazov a obmedzení podľa tohto zákona.

(2) Každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný upozorniť verejnosť na zákaz podľa § 6 ods. 2 oznamom umiestneným na viditeľnom mieste.

(3) Fyzická osoba-podnikateľ a právnická osoba, ktoré prevádzkujú zariadenia, v ktorých je zakázané fajčenie, sú povinní upozorniť verejnosť na zákaz fajčenia bezpečnostným a zdravotným označením^{3a)}, ktoré musí byť umiestnené na viditeľnom mieste.

(4) V priestoroch, kde je podľa § 7 zákaz fajčenia, musí byť na viditeľnom mieste umiestnený oznam s informáciou, kde a na ktorých kontrolných orgánoch, ktoré sú podľa § 9 povinné vykonávať kontrolu dodržiavania tohto zákona, je možné podať oznámenie o porušovaní tohto zákona.

§ 9 **Kontrola**

(1) Kontrolu dodržiavania tohto zákona sú povinné vykonávať tieto kontrolné orgány:

- a) Slovenská obchodná inšpekcia,
- b) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky,
- c) orgány štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva (ďalej len „orgány verejného zdravotníctva“),⁴⁾
- d) obec,
- e) prevádzkovatelia železničnej, autobusovej a ostatnej pravidelnej osobnej dopravy,
- f) Policajný zbor.

(2) Zistené porušenia zákona podľa § 6 kontrolné orgány uvedené v odseku 1 písm. b) až f) bezodkladne oznámia Slovenskej obchodnej inšpekcii.

(3) Zistené porušenia zákona podľa § 6 a 7 kontrolné orgány uvedené v odseku 1 písm. a), b), d) až f) oznamujú Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

(4) Kontrolu dodržiavania tohto zákona na pracoviskách sú oprávnené vykonávať okrem zamestnávateľov orgány inšpekcie práce a orgány na ochranu zdravia.⁴⁾

§ 10 **Správne delikty**

(1) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 6 638 eur fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

(2) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky uloží pokutu od 3 319 eur do 331 939 eur, ak sa konania podľa odseku 1 dopustí výrobca, dovozca alebo distribútor tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pri veľkoobchodnej činnosti smerujúcej k uvádzaniu týchto tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, do obehu.

(3) Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky uloží pokutu od 3 319 eur do 331 939 eur, ak sa konania podľa odseku 2 dopustí výrobca alebo dovozca tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pri maloobchodnej činnosti smerujúcej k uvádzaniu týchto tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, do obehu.

(4) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 3 319 eur fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ak nezabezpečí dodržiavanie obmedzení podľa § 8 ods. 2 až 4.

(5) Orgány verejného zdravotníctva uložia pokutu od 500 eur do 15 000 eur fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ak nezabezpečí dodržiavanie zákazov podľa § 7 ods. 1 písm. b) až i).

(6) Pokuty podľa tohto zákona možno uložiť do dvoch rokov odo dňa, keď kontrolný orgán zistil porušenie povinností, najneskôr však do piatich rokov odo dňa, keď bola povinnosť porušená.

(7) Pri ukladaní pokút sa prihliada na závažnosť porušenia povinností, čas trvania a na vzniknuté alebo hroziace škodlivé následky na zdravie.

(8) Výnosy z pokút uložených Slovenskou obchodnou inšpekciou, orgánmi verejného zdravotníctva a Štátnou veterinárnou a potravinovou správou Slovenskej republiky sú príjmom štátneho rozpočtu.

(9) Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na ukladanie pokút všeobecné predpisy o správnom konaní.⁵⁾

§ 11 **Priestupky**

(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

- a) poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. a),
- b) poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. b) až i),
- c) umožní užívať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobe mladšej ako 18 rokov,
- d) poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. j).

(2) Za priestupky uvedené v odseku 1 písm. a), b) a d) možno uložiť pokutu do 331 eur.

(3) Za priestupok uvedený v odseku 1 písm. c) možno uložiť pokutu do 497 eur.

(4) Priestupky podľa odseku 1 písm. a) prejednávajú obce; v blokovom konaní ich môžu prejednávať aj obecná polícia a Policajný zbor.

(5) Priestupky uvedené v odseku 1 písm. b) a c) prejednávajú orgány verejného zdravotníctva;⁴⁾ v blokovom konaní ich môžu prejednávať aj orgány uvedené v § 9 ods. 1 písm. a), b), d) a f).

(6) Priestupky uvedené v odseku 1 písm. d) prejednávajú orgány ustanovené v osobitnom predpise.^{5a)}

(7) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.⁶⁾

(8) Výnosy z pokút za priestupky sú príjmom štátneho rozpočtu okrem výnosov z pokút za priestupky uložené obcou, ktoré sú príjmom obce.

§ 12 **Prechodné ustanovenia**

(1) Tabakové výrobky, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa § 4, a cigarety aj požiadavky podľa § 5, možno vyrábať a dovážať na územie Slovenskej republiky najneskôr do 31. októbra 2004; obsah nikotínu v nich nesmie prekročiť 1,2 mg/cig. a obsah dechtu nesmie prekročiť 12 mg/cig.

(2) Uvádzanie cigariet podľa odseku 1 do obehu sa musí skončiť najneskôr do 31. mája 2005.

(3) Uvádzanie tabakových výrobkov okrem cigariet podľa odseku 1 do obehu sa musí skončiť najneskôr do 31. mája 2005.

(4) Výrobca a dovozca tabakových výrobkov predložia ministerstvu po prvýkrát správu podľa § 3 najneskôr do 1. decembra 2004.

(5) Spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom iným ako devätnásť kusov alebo dvadsať kusov, s výnimkou spotrebiteľského balenia cigariet s obsahom desať kusov, možno vyrábať alebo dovážať na územie Slovenskej republiky najneskôr do 31. januára 2009.

(6) Spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom iným ako devätnásť kusov alebo dvadsať kusov, s výnimkou spotrebiteľského balenia cigariet s obsahom desať kusov, možno predávať najneskôr do 30. septembra 2009.

(7) Spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom desať kusov možno vyrábať alebo dovážať na územie Slovenskej republiky najneskôr do 31. januára 2010.

(8) Spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom desať kusov možno predávať najneskôr do 31. júla 2010.

(9) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 10 000 Sk do 200 000 Sk fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá vyrába alebo dováža na územie Slovenskej republiky spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom iným ako devätnásť kusov alebo dvadsať kusov po 31. januári 2009, s výnimkou spotrebiteľského balenia cigariet s obsahom desať kusov.

(10) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 10 000 Sk do 200 000 Sk fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá predáva spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom iným ako devätnásť kusov alebo dvadsať kusov po 30. septembri 2009, s výnimkou spotrebiteľského balenia cigariet s obsahom desať kusov.

(11) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 10 000 Sk do 200 000 Sk fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá vyrába alebo dováža na územie Slovenskej republiky spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom desať kusov po 31. januári 2010.

(12) Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 10 000 Sk do 200 000 Sk fyzickej osobe - podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá predáva spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom desať kusov po 31. júli 2010.

§ 12a

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2013

(1) Balenie tabakového výrobku podľa § 4 ods. 5 okrem tabakového výrobku, ktorý nie je určený na fajčenie, možno označovať dodatočným varovaním podľa § 4 ods. 4 tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013 najneskôr do 27. marca 2014.

(2) Balenie tabakového výrobku podľa § 4 ods. 5 okrem tabakového výrobku, ktorý nie je určený na fajčenie, na ktorom je uvedené dodatočné varovanie podľa § 4 ods. 4 tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013, možno uvádzať na trh najneskôr do 28. marca 2016.

(3) Fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorí prevádzkujú zariadenia podľa § 7 ods. 1, v ktorých sa od 1. júla 2013 zakazuje fajčiť, sú povinní splniť povinnosť podľa § 8 ods. 3 a § 8 ods. 4 najneskôr do 31. decembra 2013.

(4) Konania podľa tohto zákona, ktoré neboli právoplatne skončené do 30. júna 2013, sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2013.

§ 12b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2016

(1) Spotrebiteľské balenie cigariet s obsahom 19 kusov možno predávať na území Slovenskej republiky do 31. marca 2016.

(2) Spotrebiteľské balenie tabaku, ktoré obsahuje 20 g tabaku podľa osobitného predpisu,⁷⁾ možno predávať na území Slovenskej republiky do 20. mája 2017.

§ 13**Záverečné ustanovenie**

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 14**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa zákon č. 67/1997 Z. z. o ochrane nefajčiarov v znení zákona č. 147/2001 Z. z., zákona č. 553/2001 Z. z., zákona č. 23/2002 Z. z. a zákona č. 128/2002 Z. z.

Čl. VI**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2004.

Rudolf Schuster v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 377/2004 Z. z.**

Zoznam preberaných právne záväzných aktov Európskej únie

1. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/37/ES z 5. júna 2001 o aproximácii zákonov, iných predpisov a administratívnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, uvádzania a predaja tabakových výrobkov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv.6; Ú. v. ES L 194, 18. 07. 2001).
2. Smernica Komisie 2012/9/EÚ zo 7. marca 2012, ktorou sa mení a dopĺňa príloha I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/37/ES o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových výrobkov (Ú. v. EÚ L 69, 8. 3. 2012).
3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, 29. 4. 2014).

- 1) § 2 ods. 3 písm. d) zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1a) Napríklad § 18 a 19 Obchodného zákonníka.
- 1aa) § 2 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.
- 2) Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2a) § 2 písm. j) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2aa) § 20 ods. 1 a 2 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 2 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach.
- 2ab) § 8 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.
- 2b) § 23 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 3) § 6 ods. 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 3a) Príloha č. 2 k nariadeniu vlády Slovenskej republiky č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.
- 4) § 3 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z..
- 5) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.
- 5a) § 6 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 7) § 5 ods. 2 zákona č. 106/2004 Z. z. o spotrebnej dani z tabakových výrobkov v znení neskorších predpisov.

